

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВК3.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 1/13

ЗАТВЕРДЖЕНО

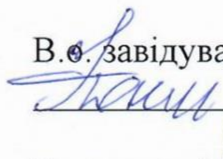
Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
1 вересня 2023 р., протокол № 8
Голова Вченої ради
Лариса СЕРГІЄНКО

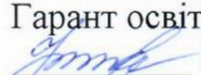

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Екстремальна психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри теорії та
історії держави і права
29 серпня 2023 р., протокол № 1

В.о. завідувача кафедри
 Валерій НОНІК

Гарант освітньо-професійної програми
 Марина ОКСЮТОВИЧ

Розробник: доктор наук з державного управління, доцент НОНІК Валерій

Житомир
2023-2024 н. р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 2/13

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	–
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		4-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,4	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	–
		Практичні, семінарські	
		32 год.	–
		Лабораторні	
		- год.	–
		Самостійна робота	
		86 год.	–
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: екзамен			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 3/13

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності» є оволодіння здобувачами вищої освіти сукупністю правових знань, необхідних для їх майбутньої професійної діяльності; підготовка висококваліфікованих спеціалістів, які б володіли, як теоретичними, так і практичними правовими знаннями, відповідними вміннями і навичками застосування цих знань у практичній професійній діяльності, а також формування у студентів правових знань, правової професійної культури, вміння аналізувати ситуацію і приймати обґрунтовані рішення.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття знань про елементи правового забезпечення професійної діяльності;
- засвоєння значення правової складової при розробці та реалізації управлінських рішень;
- формування вміння тлумачити, аналізувати і правильно застосовувати правові норми, що регулюють формування і діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування;
- формування навичок здійснювати юридично значимі дії в точній відповідності з законом;
- оволодіння сучасними необхідними юридичними інструментами захисту трудових та авторських прав, гарантій їх соціального захисту тощо.

В результаті вивчення дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності» студент повинен **знати**:

- мету вивчення та зміст дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності»;
- систему джерел правового регулювання трудових та особистих немайнових відносин;
- поняття та зміст трудового договору;
- поняття та способи захисту авторського права;
- особливості соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 4/13

Після вивчення дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності» студент повинен **уміти**:

- орієнтуватися в основних законодавчих вимогах стосовно здійснення професійної діяльності;
- правильно застосовувати правові норми у галузі охорони праці та здійснення та захисту авторського права;
- аналізувати закони, укази, постанови, положення, інші документи з правового забезпечення професійної діяльності;
- користуватися нормативно-правовою базою, прогнозувати можливості виникнення і вирішення проблемних ситуацій.

Методологія вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності» будується на взаємозв'язку теоретичних концепцій та тих практичних навичок, яких набувають студенти за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 5/13

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правозастосування та законність в професійній діяльності.

Тема 1. Правове регулювання трудових відносин.

1. Виникнення трудових правовідносин.
2. Підстави виникнення трудових правовідносин.
3. Укладення трудового договору. Форма й зміст трудового договору. Строки трудового договору.
4. Випробування при прийнятті на роботу.
5. Трудова книжка.

Тема 2. Правове забезпечення робочого часу й часу відпочинку. Оплата праці.

1. Норма тривалості робочого часу.
2. Час відпочинку. Вихідні дні. Святкові і неробочі дні. Оплата праці у святкові і неробочі дні.
3. Щорічні відпустки. Грошова компенсація за невикористані щорічні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.
4. Заробітна плата. Мінімальна заробітна плата. Строки виплати заробітної плати.

Тема 3. Припинення трудового договору.

1. Підстави припинення трудового договору.
2. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
3. Переважне право на залишення на роботі при вивільненні працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці. Вихідна допомога.
4. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу за попередньою згодою виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника).

Тема 4. Правове забезпечення охорони праці.

1. Загальна характеристика нормативно-правового забезпечення охорони праці. Нещасні випадки: поняття та види.
2. Порядок розслідування нещасних випадків. Розслідування та облік професійних захворювань.
3. Страхові виплати у зв'язку із нещасними випадками та професійними захворюваннями.
4. Пенсійне забезпечення працівників. Право на пенсію за вислугу років.

Тема 5. Право інтелектуальної власності.

1. Поняття та види права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Особисті немайнові права інтелектуальної власності. Майнові права інтелектуальної власності.
2. Захист права інтелектуальної власності судом.
3. Авторське право. Об'єкти та суб'єкти авторських прав. Виникнення та строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.
4. Право інтелектуальної власності на виконання (суміжні права). Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав.

Змістовий модуль 2. Вдосконалення нормативно-правового забезпечення професійної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 6/13

Тема 6. Планування нормотворчої діяльності. Управління нормотворчістю.

1. Управління нормотворчістю.
2. Компоненти нормотворчості.
3. Комплексний план нормотворчості.

Тема 7. Правове забезпечення професійної діяльності у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури.

1. Теоретико-методологічні засади професійної діяльності у сфері освіти та науки.
2. Професійна діяльність у сфері охорони здоров'я та державні соціальні стандарти.
3. Професійна діяльність у сфері культури в Україні.

Тема 8. Ознаки та правові фактори корупції.

1. Поняття і ознаки корупції.
2. Причини поширеності корупції в Україні.
3. Правові основи запобігання корупції.

Тема 9. Інституціоналізація морального впливу на професійну діяльність.

1. Етика державної служби як професійна етика.
2. Етичний кодекс державної служби.
3. Етика управління як наука про управління.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 7/13

1. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістові модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
№1	Змістовий модуль 1. Правозастосування та законність в професійній діяльності				
	Тема 1. Правове регулювання трудових відносин.	12	2	2	8
	Тема 2. Правове забезпечення робочого часу й часу відпочинку. Оплата праці.	18	4	4	10
	Тема 3. Припинення трудового договору.	18	4	4	10
	Тема 4. Правове забезпечення охорони праці.	18	4	4	10
	Тема 5. Право інтелектуальної власності.	18	4	4	10
	Разом змістовий модуль 1	84	18	18	48
№2	Змістовий модуль 2. Вдосконалення нормативно-правового забезпечення професійної діяльності				
	Тема 6. Планування нормотворчої діяльності. Управління нормотворчістю.	12	2	2	8
	Тема 7. Правове забезпечення професійної діяльності у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури.	18	4	4	10
	Тема 8. Ознаки та правові фактори корупції.	18	4	4	10
	Тема 9. Інституціоналізація морального впливу на професійну діяльність.	18	4	4	10
	Разом змістовий модуль 2	66	14	14	38
РАЗОМ		150	32	32	86

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 8/13

2. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Трудові правовідносини працівників соціальної сфери.	2
Тема 2. Основні міжнародно-правові стандарти у сфері праці.	4
Тема 3. Що є критерієм аморальності як підстави для звільнення з роботи?	4
Тема 4. Загальні гарантії прав працівників на охорону праці. Спеціальні гарантії права на охорону праці жінок, неповнолітніх осіб та осіб з пониженою працездатністю.	4
Тема 5. Міжнародні стандарти у сфері захисту майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності.	4
Тема 6. Управління нормотворчістю.	2
Тема 7. Нормативно-правові засади державного управління у сфері соціального забезпечення.	4
Тема 8. Причини поширеності корупції в Україні.	4
Тема 9. Процес закріплення морального впливу на професійну діяльність.	4
РАЗОМ	32

3. Завдання для самостійної роботи

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно виконує ситуаційні вправи, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 57 % (86 год).

4. Індивідуальні завдання

Метою виконання індивідуальних завдань є: закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих студентами на теоретичних і практичних заняттях.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/13

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності» включає:

- анотування вивченої додаткової літератури;
- опрацювання визначених проблемних питань та їх обговорення на практичних заняттях;
- підготовка індивідуального науково-дослідного завдання.

8. Методи навчання

Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як дискусія, самоаналіз, тестування, виконання професійно-орієнтованого завдання, дослідницько-пошукові, практико-орієнтовані методи, консультації, методи обробки, аналізу, синтезу. Також застосовуються традиційні та сучасні технології, а саме: особистісно-орієнтована, інформаційно-комп'ютерні, інтерактивні, проблемно-орієнтовані та технології змішаного навчання. Дані технології реалізуються у формі спостереження, пояснення, метод проблемного навчання, організаційного проектування.

9. Методи контролю

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

10. Схема нарахування балів

Критерії оцінювання модульного контролю

Форма контролю	Максимальна кількість балів
Всього за блок змістовних модулів I	50

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1 Арк 10/13	
– перевірка домашніх завдань		5
– оцінювання відвідування		5
– усні опитування		5
– письмові опитування		10
Модульна контрольна робота № 1		25
Всього за блок змістовних модулів 2		50
– перевірка домашніх завдань		5
– оцінювання відвідування		5
– усні опитування		5
– письмові опитування		10
Модульна контрольна робота № 2		25

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Правильна відповідь на тестові питання	0,5 балів
Кількість тестових питань	50
Максимальна кількість балів	25

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;

- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS);

- у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/13

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

11. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовні модулі (ЗМ)									
ЗМ1					ЗМ2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
11	11	11	11	12	11	11	11	11	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 12/13

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Вид. четверте. Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Правове забезпечення державного управління і державної служби : навч. посіб. Чернівці: Прут, 2018. 108 с.
3. Правозастосування : навч. посіб. / О. А. Назаренко та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева. Київ : НАВС, ФОП Маслаков, 2020. 160 с.
4. Правові основи запобігання та боротьби із корупцією : навч. посіб. для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти / Б. М. Головкін, К. А. Автухов, М. Ю. Валуйська, С. Ю. Лукашевич та ін. ; за ред. Б. М. Головіна і С. Ю. Лукашевича. Харків, 2018. 288 с.

Допоміжна література:

1. Дерев'яно С. М. Обмеження політичних прав громадян в умовах воєнного стану: політикоправові підстави. Держава і право: зб. наук. пр. Серія. Політичні науки. Вип. 93 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С. 26–38.
2. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. унт внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.
3. Дерев'яно С. Зміни до Конституції України як питання політичної доцільності. Вісник Прикарпатського університету. Політологія Вип. 14 / Прикарпатський нац. університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: Плай, 2020. С. 37–45.
4. The principles of labour law of the european union and ukraine: in search of harmonization. Olena Pym. P. 477-516. Modern achievements of eu countries and ukraine in the area of law : collective monograph. Riga : izdevniecība "baltija publishing", 2020. P. 1. 615 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Цивільний кодекс України, редакція 28.04.2021 р. Законодавство України : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435->

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.09- 05.01/053.00.2/Б/ВКЗ.1 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 13/13

[15#Text](#)

3. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ, редакція 27.01.2021 р. Законодавство України : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
4. Кодекс законів про працю України, редакція 27.04.2021 р. *Законодавство України* : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
5. Конституція України / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. Редакція 01.01.2020. *Законодавство України* : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96_ВР, редакція 23.04.2021 р. Законодавство України : база даних / Верховна рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>